

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 35.

Lýsingaprisur fyri petittreglu: 30 øyr. á forsiðuni, 20 øyr. á 3. og 4. síðu. Við stórrí lýsingum fæst avsláttur í prísinum.

Leygardag hin 1. septbr. 1934.

Kostar kr. 1,50 fjóðringsárið + Porto. Blaðið verður bilagt á posthúsinum, brævsavnarstøðum og skrivstovuini. Telf. 142.

8. árg.

Kommunist- BLAÐIÐ

Vit spurdu, hvat ið hitt nýggja blaðið «Arbeiðið» vildi, bar í skildi sínum, spurdu um hvat ið tað hevði til uppgávu. Ikki tí, vit ánaðu, ja vistu hvaðani og hvussu hetta blað var komið. Jú, jú! Men vit vildu yvir fyri arbeiðarunum og fiskimonnunum og Føroya fólk í síni heild ríva slorið frá eygunum, tí tað var eyðsýnt, at fírlitararnir av hesum blaði spekuleraðu í at fremja sín skaðiliga niðurbrótingarpolitikk við at sigla undir folskum flaggi.

Slorið er nú skreitt frá andlitinum, hvør einasti Føroyingur, ið veit um hetta blað, veit nú eisini, at tað er málagn og ørindasveinur hjá

kommunistunum.

Hin fyrsta, ja einasta uppgáva hjá kommunistunum er við øllum vápnum at berjast imóti javnaðarmonnum og splitta og seta arbeiðararnar og fiskimenninar upp imóti hvørjum øðrum.

«Arbeiðið» gevur í sínum seinasta nummari einki øðrum kommunistiskum bløðum eftir í at svina javnaðarmenn til. Næstan alt, sum í hesum blaði stendur, leggur at socialistunum, meðan socialismunna sanna mótstøðumenn ikki bert fáa frið, nei teir vera tiknir móðurliga undir veingirnar. Tað er soleiðis stuttligt at siggja, hvussu «Arbeiðið» í indignasjon vendir sær imóti okkara skemtugrein um teir triggjar «stóru» profetarnar innanfyri hin sokallaða vinnuflokk.

Sum vanligt hjá kommunistum er tað einans bert tómt, grundleyst briksl, ið «Arbeiðið» vevur upp imóti javnaðarmonnum, briksl, ið stavar frá vissum monnum, ið hava forgjørt sær innanfyri javnaðarflokkin, og sum nú leggja vertin á tann skaða, teir gera tí minnmenta og arbeiðararørsluni. Teir eru einans uppfylltir av hevndartankanum, í lægstu og ássaligastu driftini, ið býr í menniskjunum. Hetta er harmuligt. Men hjá tí føroyska kommunistblæðnum kemur afturat hesum ta tragiska, at stovnararnir eru av tí karakteri og summir hava ta forsogu, at teir einans kunna virka anonymt, smíða sínar illgerdir í loyndum, dyljandi seg sjálfan sum tað gølt manns morð. Vit vita sum sagt hvørjir menninar eru. Okkum tykir synd í teimum øroyðum av teim, tí teir eru villeiddir, forførdir við lygnum og falskum

frásøgnum, forførdir og villeiddir av manni, ið einaferð hevði javnaðarmanna álit, men sum sveik og breyt hetta álit, so javnaðarmenn máttu taka álitisstarvini frá honum, biðja hann leggja álitisstarv niður, sum hann hevði fingið sum javnaðar-maður. Hesi svikjarin av sín-um fyrrverandi starvi og flokksfelagnum, hesin maður, ið lønar aftur vinarlag, hjálpssemi og yvirberslu, lønar tað aftur við ótøkk, ósannindum og spillandi tungu, hann kann ikki vera annað enn brennimerki, hitt deyða líkið í lastini í eini og hvørji ørslu, sum hann er við at fírlita og spæla fyrstu fiól í. Vitanin um, at hesin maður situr í huldun-nevndini, ið gevur út «Arbeiðið», forkláar okkum hví og hvussu «Arbeiðið» er føtt. — Og tað er deyðtøtt, tí eins og arbeiðararnir í Norðanlondum hava vent sær burtur frá kommunistunum og fylkst um tað socialdemokratisku stevnuna, vilja teir føroysku arbeiðarar og fiskimenn tvífalt vist venda sær frá einum kommunistiskum splitlitikki við oddamonnun, ið ikki tora at siggja dagsins ljós ella at bera hitt kommunistiska valdsdiktatur — og religiónarútruddanda skjaldarmerki opið og ærliga.

Menn, ið ræðast at leggja navn til sítt egna verk, og sum megu smugla tað út undir folskum merki — teir eiga onga vón um sigur og viðhald ímillum Føroyingar, Føroya fiskimenn, arbeiðarar og búmenn.

Harra Ingv. Jacobsen, blaðstjóri.

Tú bedýrar, at tú ikki ert kommunistur, tí hesi orð.

Tú fert villur, vinur mín. «Føroya Socialdemokrat» hevur eingi bond á sær uttan at verja sannleikan, veita hinum minna manninum betri kor og halda hitt sanna socialismunna merki hátt og reint. «Føroya Socialdemokrat» er málagn hjá Føroya javnaðarflokki, ið er eina eigari av blaðnum. Eingin maður, einki felag uttan fyri Føroya javnaðarflokk hevur eitt orð at siga viðvíkjandi «Føroya Socialdemokrat». Mær vitandi hevur «Føroya Socialdemokrat» aldri haft ella fingið aðrar «direktivar» enn at vera socialdemokratiskt. Høvuðsstuðulin í tnum blaði, fyrrverandi javnaðar-maður og blaðstjóri á «Føroya Socialdemokrat» hevur yvir fyri mær erklærað, at alla ta tíð, hann var blaðstjóri, hevði

hann aldri frá teim donsku partamonnum, ið tá høvdu ábyrgdina fyri teirri ókonomisku síðuni á blaðnum, fingið aðrar politiskar direktivar, enn at blaðið skuldi vera socialistiskt skrivað.

Tú fert skeivur, tá ið tú sigur, vit leggja at sakleysum manni. Vit hava aldri uttan grund lagt at manni ella monnum — og tann maður, sum í dag stendur fyri skotum, hann er ikki sakleysur, so satt sum ein svikjari innanfyri arbeiðararørsluna er hin størsti brotsmaður móti tí minnmenta í samfelagnum.

Eg havi einki ilt at siga við teg, Ingvar; men tað er at harmast yvir, at tú skalt lata títt navn fjala yvir menn, ið hava óndar gerðir í huga, men sum eru so háttad, at teir ikki tora at siggja dagsins ljós.

Við ynksinum um, at tú mást fáa eyguni upp, um hvat ið tú stendur, heilsa eg tær við vón um, at tú finnur aftur á rætta leið.

P. M. Dam.

Viðmerkingar.

„O hellige Ignation — og mandige Stothed.“

Stauning kallar — Føroyar betala, ger kommunistblaðið «Arbeiðið» seg upp at rópa í en eksalteret Ignation yvir, at Stauning ikki bjóðaði sær at rinda útsendingum Føroya løgtings ferðapening og dagpening — eins og maður ger við neyðaradýri, ið hann hevði givið vitjunum innbjóðing.

Neyðar hitt „føroyska“ «Arbeiðið», ið er so undir Moskva koyrulinum, sum piskar tað fyrri ein og hvønn pris at leggja eftir socialdemokratunum, at tað missur burtur sans og samling, vit og alla hylling um, hvat ið er siður millum fríar menn.

Heitt verður á illamann.

Teir málbera seg „háðærliga“, okkara kommunistar. Hyggj, eitt spráklømskur í seinasta nummari av «Arbeiðinum» «... so beini fjandin fyri honum og tykkum.» (tað er hin socialistiski arbeiðarapolitikkur og Suðurstreymoyar javnaðarfelag, ið illamaður skal beina fyri).

Hví gloyma allar hinar?

Kommunistblaðið biður allar Føroyingar um at vera við at bjarga kommunistforaranum Thälman úr klóm Hitlers og Görings — men hví gloyma allar hinar, øll túsundini av se-

Javnaðarmenn

verða bodnir til fundar 7. september kl. 8 i Avhaldshúsinum.

P. M. Dam,
Ringfelagsformaður.

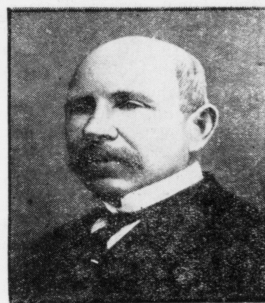
cialdemokratiskum og øðrum arbeiðarum, ið pinast í Hitlers hondum. Hví ikki eitt orð um teir, ið kommunistarnir við teirra splitverki forráddu í hendurnar á «Blóðhundinum Hitlers»?

Vor Krone Margarine overgaar al anden Margarine i Kvalitet og Velsmag.

A/S Thorshavns Mælkeforsyning & Margarinefabrik.

Ferðist við
„Tjaldrinum“.

Nýggjar bókur.

Andr. Weihe.

„Soga og søgn“ av Andreas Weihe. Navnið Andreas Weihe er óvæð flect ollum Føroyingum kunnugt. Hansara ídna starv við at savna saman forngripir, lutir, sum Føroyingar gjøgnum öldir hava átt og brúkt, er verðið viðgitið. Hetta hansara verk, ið hevur kostað honum tíð og pening, hevur søguliga sæð alstóran týðning.

Andreas Weihe hevur ikki einans samlað teir deyðu forngripirnar, hansara oyrar og alskur hava eisini verið opin fyri teim livandi forngripunum — sagnunum og søgunum ið hava gingið manni frá manni. Ein hóp av hesum søgum og søgnum hevur hann nú niðurskrivað og givið út í prýðilgari bók.

Bókin er í trimum deildum: I) Soga og søgn, II) Huldusögur, III) Ferðaminnir, 176 bladsíður, kostar 3 kr. og fæst í øllum bókahandlum.

Søgur og sagnir hava allit dæmað Føroyingum væl at lurtu eftir ella lisið. Weihe's søgur og sagnir eru so forvitnisligar, at vit ráða øllum til at fáa sær fatur á teimum.

N. Debess.

Yrkingar og týðingar av Nyholm Debess. 1. hefti út-komið. Løgtingsmaður Nyholm Debess er ikki lesarunum ókunnugur sum yrkjari og týðari. Í bløðum hava vit iðiliga sæð yrkingar og týðingar av sjónleikum og yrkingum, serliga úr norskum, av harra Debess. Tað er tí ógviliga forvitnisligt, at vit nú fáa alt skaldsligt, ið harra Debess hevur avrikað, útgivið samlað. Okkara bókmentur eru sum kunnugt ikki rúgvismiklar, og tað er tí at gleðast yvir, hvørja ferð vit kunna nora um tær, og teir menn sum slødugi og trúgt arbeida, ofra tíð og pening, fyri at ríka og nora um hitt andiliga lívið í føroyskum búna her á landi, teir menn geva okkum nakað, sum maðkar ikki fara við, teimum skylda, vit tøkk og hávirðing.

Nyholm Debess hevur yrkjara-gávur, hann er produktivur, skapandi. Hann er ávikilgur fyri teim kenslu- og huga-renslum, ið móta okkum menniskjum á at kalla øllum lutum og í øllum fornum. Nyholm Debessar yrkingar eru tí fjølbroyttar. Fosturlands kærligin, tókkin og alskurin til kvinnuna, lagnan í náttúruni, hjá menniskjunum, allar lívsins dagligu, men av mongum óansaðu søgur vitja hann, og hann fagnar teim, er teimum ávikilgur og veitir teimum hjartarúmd, gevur teim sítt liv og lag, til tær eru hansara, ókunstaðar og ofta einfaldar, so merkiliga einfaldar, tá ið vit minnst stríðsmannin og politikkarin.

Í hesum fyrsta hefti eru onkar prentavillur, og vit kundu summa staðni sagt! tú kundi stigið hægri, og aðra staðni: kanska tú kundi verið minni bundin av endarimningini. Men yrkjarin má fylgja sínum lagi og lyndi. Skerj eftir forskriftum og stovulerdum metriskum reglum — og tú beinskerjir yrkjarin!

Hetta fyrsta hefti eru natúr-ligar og persónligar yrkingar. Tær geva tær nakað — les tær tí!

Bókormur.